

Politik Bilim

Genetik Mühendisliği Ürünlerinde Dünyada Son Durum...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; harunaykutgoker@gmail.com

Tohum ve teknoloji başta olmak üzere bütün kritik girdilerinde dışa bağımlı olan Türkiye tarımının geleceği konusunda ulusal bir hedefimiz var mı, acaba?

Genetik mühendisliğinin ürünü olan bitkilerin yem ve gıdalarda da kullanılmasının kamuoyunda yarattığı hassasiyet biliniyor. Genetik mühendisliği, canlıların genetik yapısı / kalıtsal özellikleri değiştirilerek onlara yeni özellikler, yeni işlevler kazandırılmasını konu alan bir bilim, teknoloji ve mühendislik dalı... Kâr etme güdüsünün çoğu zaman kamu yararının önüne geçtiği pazar ekonomilerinde, genetik mühendisliği ürünleri konusundaki hassasiyet doğal karşılanmalı. Hele bir de kamunun denetim ve bilgilendirme mekanizmalarına karşı güvensizlik duyuluyorsa, bu hassasiyet daha da büyük olur. Ancak, konuyla ilgili bazı gelişmelerden de haberdar olmakta yarar var. Bir süre önce, **ISAAA** (International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications) ticarileştirilmiş biyoteknoloji ürünlerinde ya da daha açık bir deyişle, genetiği değiştirilmiş tarımsal ürünlerde dünyadaki son durumu ele alan bir rapor yayımladı.

Rapora göre, bu tür ürünlerin yetiştirildiği tarım alanları 2013'e göre yaklaşık %3,6 artarak, 2014 yılında, 181,5 milyon hektara çıkmış. Bu, 1.815.000 km² yani Türkiye'nin yüzölçümünün yaklaşık 2,5 katı büyüklüğünde net ekim alanı demek... 2014, bu ürünlerin ticarileşmesinin 19'uncu yılı... Ekim yapan ülke sayısı da 2014'te 28'e çıkmış; 20'si gelişmekte olan ülke, 8'i ise sanayi ülkesi... 28 ülkede 18 milyon çiftçi bu işi yapıyor.

Tablomuzdan da görülebileceği gibi, ekim alanının büyüklüğü açısından ABD başı çekiyor (%40). ABD'yi dört ülke takip ediyor: Brezilya, Arjantin, Hindistan ve Kanada... Toplam ekim alanının %90'ı bu beş ülkeye ait... İlk 11'i kapsayan tablomuzda her ülkenin ağırlıklı olarak yetiştirdiği ürünlerin cinsleri de yer alıyor.

Sıra	Ülke	Ekili alan (milyon hektar)	Yetiştirilen ürünler
1	ABD	73,1	Mısır, soya fasulyesi, pamuk, kanola, şeker pancarı, yonca, papaya, bal kabağı
2	Brezilya	42,2	Soya fasulyesi, mısır, pamuk
3	Arjantin	24,3	Soya fasulyesi, mısır, pamuk
4	Hindistan	11,6	Pamuk
5	Kanada	11,6	Kanola, mısır, soya fasulyesi, şeker pancarı
6	Çin	3,9	Pamuk, papaya, kavak, domates, tatlı biber
7	Paraguay	3,9	Soya fasulyesi, mısır, pamuk
8	Pakistan	2,9	Pamuk
9	G. Afrika	2,7	Mısır, soya fasulyesi, pamuk
10	Uruguay	1,6	Soya fasulyesi, mısır
11	Bolivya	1,0	Soya fasulyesi

Diğer 17 ülke ise sırasıyla, Filipinler, Avustralya, Burkina Faso, Myanmar, Meksika, İspanya, Kolombiya, Sudan, Honduras, Şili, Portekiz, Küba, Çek Cumhuriyeti, Romanya, Slovakya,

Kosta Rika, Bangladeş... Sayılan ÷lkeler dışında kalan pek çok ÷lke ise, kendisi ekim yapmamakla birlikte bu ÷r÷nleri ithal ederek yem ve gıda maddeleri üretiminde kullanıyor.

şimdilik ekim yapan ÷lkeler arasında g÷z÷kmeyen T÷rkiye kendi tarım politikasında bu konuda nasıl bir yol tutacağını bir an önce belirlemek durumunda...

CBT. 24 Temmuz 2015